

TARTU LINNAVOLIKOGU

INFORMATSIOON

Tartu

05.12.2024 nr LVK-I-0134

**Informatsioon linnavolikogu revisjonikomisjonile
Tartu bussiliiniveo lepingu osas tõusetunud
avaliku diskussiooniga seoses**

Tartu linna ja ASi GoBus vahel on 2018. aastal sõlmitud avaliku bussiliiniveo teenindamise leping perioodiks 01.07.2019 kuni 30.06.2029. Tartu linn maksab lepingu alusel vedajale tasu liinikilomeetri läbimise eest. Vedaja poolt riigihankel pakutud liinikilomeetri hinda muudetakse aluseks võttes hankelepingus kokku lepitud valemit. Valem hõlmab maagaasi börsihinna, Eesti bussijuhtide palgaindeksi ja tarbijahinnaindeksi muutustega arvestamist.

Tartu linna avaliku bussiliiniveo teenindamise leping sõlmiti avaliku riigihanke tulemusel. Kokku esitati riigihankele 8 pakkumust. Teiste seas tegi pakkumuse ka AS Sebe tütarettevõtte OÜ Eesti Buss, pakkudes kõrgemat hinda kui AS GoBus. Peale hanget väitis OÜ Eesti Buss, et nii põhjendamatult madala hinnaga ei ole võimalik teenust pakkuda ning see vaidlus lahenes alles kohtus. Pärast kohtuvaidluse lõppemist sai linnavalitsus sõlmida lepingu ASiga GoBus. Euroopa Kohus on oma lahendis (C-421/221) kinnitanud, et avatud hankemenetluse (võistleva pakkumismenetluse) tulemusena sõlmitud lepingu puhul ei ole hüvitise, sh kasumlikkuse suuruse asjakohasuse hindamine lubatav. Seega viited võimalikule ülekompenseerimisele ei ole Tartu liiniveolepingu puhul asjakohased.

AS Sebe esindaja on viimastel kuudel ajakirjanduse kaudu korduvalt väitnud, et Tartu linn on maksnud ASile GoBus üleliigset kompensatsiooni ligi 7 miljoni euro ulatuses. Ülekompenseerimine tuleneb nende sõnul liinikilomeetri kujunemise valemis olevast kütusekomponendist, mille sisendiks kasutatakse börsi-, mitte tanklahinda. Viimase viie aasta jooksul on börsihind tõusnud rohkem kui hind avalikus maagaasitanklas. Börsihind on eelpool nimetatud liinikilomeetri hinna muutmise valemisse kaasatud seetõttu, et see kaitseb paremini järskude hinnakõikumiste ja hinnamanipulatsiooni eest.

Tartu linnale teadaolevalt on AS Sebe teinud oma arvutused tuginedes eelmise liiniveo hanke tingimustele, kus kütusehinnaindeks on arvatud võrreldes käesoleva kvartali hinda baaskvartali hinnaga. Täna lepingutingimustes toimub kütusehinnaindeksi arvutamine aga võrreldes käesoleva kvartali hinda eelmise kvartali hinnaga.

AS Sebe esindaja väite peale, et Tartu liiniveolepingu puhul toimub ülekompenseerimine ligikaudu 7 miljoni euro ulatuses, on Tartu Linnatransport teinud omapoolsed arvutused. AS GoBus esitab linnale igakuiselt oma kütusetarnijale (AS Alexela) tasutud kütusearved, mille põhjal on liinikilomeetri hinna muutmise valemis kasutatud kütusekomponendi eest saadud lisaraha ning vedaja tegelike kütusekulude arvutuslik vahe viie aasta peale kokku ca 400 000 eurot. Kuna liinikilomeetri hinna arvutamise valemis on üsna suur osakaal kütusehinna muutumisel, siis sõlmis AS GoBus oma riskide maandamiseks kütusemüüjaga sisseostu lepingu, milles 10 aasta jooksul ostetava gaasi hind seoti GET Baltic börsihinna muutustega. Seetõttu erineb ka AS GoBus kütuse sisseostuhind avalikes tanklates olevatest hindadest.

Liinikilomeetri hinna kujunemise arvutuskäik perioodil 2019-2024 on leitav lisatud tabelist. Tabelis on võrdluseks arvatud ka seda, et milliseks oleks kujunenud liinikilomeetri hind eelmisel hankeperioodil kehtinud lepingu ja diiselmüüjaga kasutamise jätkamise korral.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 05.12.2024 istungi protokoll nr 101**

Ettekandja: **Raimond Tamm**